

Rapport fra studietur til Sverige – VIV-prosjektet

Hvem: 8 personer fra Oslo, Bærum, Asker og Drammen kommuner

Når: 13.-14. september 2023

Program:

Onsdag 13. september - Gøteborg

- Kl. 07:00 – 07:30: Informasjonsmøte på toget til Gøteborg
Informasjon og tanker om programmet for studieturen.
- Kl. 12:00 – 15:00: Besøk hos Martin & Servera: Matgrossist
- Kl. 15:30 – 16:30: Oppsummering av dagen og prosjektmøte

Torsdag 14. september - Besøk i Borås

- Kl. 09.00-10.00 Besøke Good Goods i deres nye lokaler på Göta. Se kjøretøyet og få presentasjon fra Göran Glans (BEM) om deres avfallshåndtering og samarbeid med Stures Åkeri AB. Julia Björshall kommer med varebilen og forteller om erfaringer knyttet til vareleveranser i byen.
- Kl. 11.00-12.00 Besøke TFC-bygget. Presentasjon og informasjon av Jonas Larsson Högskolan og Carl Berge om autonome leveranser (HUGO og GinaTricot- pilot)
- Kl. 12.30-13.30 Felles lunsj på The Company inne på TFC.
- Kl. 14.00-15.00 Møte opp med HCT kjøretøyet (Budbolaget), og se kjøretøyet i aksjon (AutoFreight)
- Kl. 15.00-16.30 Besøke Speed på Viared og få en presentasjon om deres logistikk, E-handel og arbeid med bærekraft, samt felles 'fika' og omvisning på lageret.
- Kl. 16.30-17.00 Kort oppsummering av dagen og mulige samarbeid fremover

Sammendrag:

VIV-prosjektet fikk midler fra NVF til å gjennomføre en studietur for å lære om varelogistikk fra andre aktører utenfor Norge. VIV-prosjektet er et regionalt prosjekt som jobber med å oppnå effektiv og bærekraftig varelogistikk på strekningen Drammen – Oslo, E18 Vestkorridoren. Prosjektdeltagerne er kommunene Oslo, Bærum, Asker og Drammen med Statens vegvesen og Buskerud fylkeskommune. Akershus fylkeskommune (tidligere Viken) er prosjekteier.

Etter prosjektet fikk innvilget midler startet planleggingen av en tur til Gøteborg og Borås. I Gøteborg var det aktuelt å besøke matgrossisten Martin & Servera som har jobbet med et pilotprosjekt for off-peak leveranser til skolekjøkken i Gøteborg kommune. I Borås var det flere andre aktører og prosjekter som jobbet med ulike problemstillinger innen logistikk. Borås kommune fasiliterte en hel dag med befarings på prosjekter som jobbet med blant annet avfallsinnsamling i bysentrum, leveranser med droner, godstransport med autonome lastebiler og besøk hos Speed Group som jobber med logistikk, rekruttering og bemanning.

Dag 1. Gøteborg

Martin & Servera: Off-peak leveranser til skolekjøkken i Gøteborg

Gjennom et samarbeid med Gøteborg kommune ville Martin & Servera teste matleveranser utenfor rushtid, kalt "off-peak leveranser". Ut fra det startet de opp et pilotprosjekt over tre uker hvor 16 skolekjøkken skulle få sine matleveranser levert utenfor ordinær åpningstid. Sjøførene låste seg inn og plasserte varene på kjølerom klart for at de ansatte kunne pakke ut varene når det passer.

Mottakerne var i begynnelsen litt skeptiske til å ha personer i lokalet på kveld og nattetid, men dette ble løst ved at sonene til alarmsystemet ble endret, slik at Martin & Servera kun hadde adgang til det området de skulle sette fra seg varene.

Opplevde gevinster fra pilotprosjektet var blant annet bedre trafiksikkerhet i sentrum og rundt skolene som fikk leveranser på kveldstid, bedre arbeidsmiljø for personalet på skolekjøkkenene, høyere nyttegrad av kjøretøyene siden kjøretøyene kunne brukes dag og natt. I tillegg rakk Martin & Servera å fikse eventuelle feil i leveransene før de ansatte kom på jobb, slik at dette ikke påvirket arbeidsdagen negativt.

Prosjektmøte på hotellet

Gjennomførte et møte på slutten av dagen for å oppsummere inntrykk og potensiell overføringsverdi til pågående og eventuelt fremtidige prosjekter i kommunene og i VIV-prosjektet.

Dag 2. Borås

Besøke Good Goods: Se kjøretøy og få presentert avfallshåndtering/-innsamling.

Lenke: <https://goodgoods.se/>

Good Goods er en felles satsing mellom Borås kommune, Borås by og Centrumsfastigheter i syfte att øke trivselen i kommunekjernen gjennom å skape nye innovative holdbare transportløsninger som minsker antallet tyngre transportere i kommunen. Good Goods anvender i stedet miljøsmarte el-kjøretøy og samordner varer inn til kommunekjernen og kjører avfallet ut. På den måten reduseres mengden lastebiler i sentrum noe som fører til triveligere miljø for alle. Vi fikk mulighet til å besøke HUBen, få en presentasjon av prosjektet av han som drifter det daglig, og se kjøretøyet som anvendes. Kjøretøyet i seg selv var ikke så stort, men ettersom den var registrert som traktor kunne de ha en stor henger bak for avfallet.

En av sjåførene for Stures Åkeri AB kom innom for å fortelle om erfaringer med vareleveranser med elektrisk varebil. Vektbegrensning ble nevnt som en utfordring for å ikke kunne laste fulle biler ettersom elektriske kjøretøy veier betydelig mer enn fossile kjøretøy på grunn av den høye egenvekten til batteriene. Det ble diskutert behovet for å heve den totale nyttelasten til elektriske varebiler for å adressere problemet med tilgjengelig nyttelast.

Besøk til TFC-bygget. Presentasjon og informasjon av Jonas Larsson Högsolan og Carl Berge om autonome leveranser (HUGO og GinaTricot-pilot)

Vi besøkte Textile Fashion Centre (TFC) som er et senter for tekstil- og moteforskning, utdanning og næringsliv i Borås. Senteret er en tidligere tekstilfabrikk som har sto tomt i lengre tid før det ble pusset opp av kommunen for noen år tilbake. Senteret er nå en møteplass for studenter, forskere, innovatører, gründere, bedrifter og innbyggere.

Der fikk vi en presentasjon om en pilot de hadde hatt med det autonome kjøretøyet "HUGO".

Piloten hadde gått fint i form av at mottaker (GinaTricot hovedkontor) var fornøyd med leveransene, og at lokalbefolkningen hadde tatt godt imot det lille kjøretøyet i sentrum. Punkter som er verdt å ta med videre var at HUGO ikke rakk å gå over fotgjengerfeltet før det ble rødt lys, så de måtte forlenge tiden på grønt lys slik at den rakk å krysse veien uten å bli påkjørt.

Autofreight

Autofreight er et svensk forsknings- og utviklingsprosjekt ledet av Borås kommune i samarbeid med Volvo Technology og flere andre samarbeidspartnere. Målet er å forbedre nye teknikker, sikkerhet og logistikk for høy kapasitets transporter.

Vi ble med på en demonstrasjon av prosjektets ekstra lange lastebiler som kan transportere to 40-45 fots containere. Ved at lastebilene kan transportere ekstra stor last oppnås det flere fordeler. Blant disse er lavere drivstofforbruk, mer effektiv transportflyt, redusert miljøpåvirkning, økt sikkerhet, I tillegg kan hver sjåfør transportere mer som bidrar til å løse problemene med sjåfør mangel i bransjen. En annen ting de arbeider med er autonomt lastebil tog, hvor flere lastebiler kjører etter hverandre, hvor kun den første lastebilen blir kjørt av en sjåfør, mens de resterende lastebilene er førerløse og mottar kjørehenvisninger fra den første bilen.

Speed Group: Logistikk, rekrutering og bemanning

Vi fikk en omvisning på det 200.000 kvadratmeter store varelageret til Speed som er en stor logistikk, rekrutering og bemanningsaktør i Sverige. Speed har gjennomført store målrettede satsninger på flere områder for å bli CO2 nøytrale innen 2025. Blant annet gjennom å modernisere varelageret med et helautomatisk lagersystem som driftes ved hjelp av strøm fra solcellene som er montert på taket. Dette er Nordens største solenergianlegg og dets estimerte årlige strømproduksjon er på 4GWh.

Distribusjonen fra lageret til sluttkunde foregår på nullutslippskjøretøy deriblant biogass, hydrogen og el. Selskapet tilbyr et bredt utvalg tjenester til aktører som en uavhengig tredjepart. Tjenester blant annet innen ruteoptimalisering, lagerplass, videreutdanning av personal og rekrutering.

